

دکتر جانان کورن

مجموعه پرسش و پاسخ‌های پزشکی (۱)

آلرژی چیست؟ چه باید کرد؟

ترجمه و تدوین:

دکتر فرحزاد جباری - دکتر افشین شریکانی

دکتر محمدرضا زندکریمی

نظارت علمی:

دکتر رضا فرید حسینی

استاد و مدیر گروه آلرژی و ایمونولوژی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

سرشناسه : کورن جانانان. Corren, Jonathan.
عنوان و نام پدیدآور : آلرژی چیست؟ چه باید کرد؟ جانانان کورن؛ ترجمه و تدوین فرحزاد جباری، افشین شیرکانی، محمدرضا زندکریمی.؛ نظارت علمی: رضا فرید حسینی.
مشخصات نشر : ۱۴۴۱ ص. مشهد: آستان قدس رضوی، مؤسسه چاپ و انتشارات - به نشر؛ ۱۳۹۱.
فروست : انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر؛ ۱۴۷۷. مجموعه پرسش و پاسخ های پزشکی؛ ۱.
شابک : 1 - 1834 - 02 - 964 - 978
وضعیت فهرست نویسی: فیا.
یادداشت : عنوان اصلی: 100 Questions & Answers about Allergies.
موضوع : حساسیت - به زبان ساده.
شناسه افزوده : جباری، فرحزاد، ۱۳۴۳ - مترجم.
شناسه افزوده : شیرکانی، افشین، ۱۳۵۱ - مترجم.
شناسه افزوده : زندکریمی، محمدرضا، ۱۳۴۵ - مترجم.
شناسه افزوده : فرید حسینی، رضا، ۱۳۲۰ - ناظر.
شناسه افزوده : به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی).
رده بندی کنگره : ۶۱۷ (۱۳۹۱) / RC ۵۸۵.
رده بندی دیویی : ۶۱۶ / ۹۰.
شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۰۰۰۵۳.

تشریفاتی

۱۳۷۷

مجموعه پرسش و پاسخ های پزشکی (۱)

آلرژی چیست؟ چه باید کرد؟

دکتر جانانان کورن

ترجمه و تدوین: دکتر فرحزاد جباری - دکتر افشین شیرکانی - دکتر محمدرضا زندکریمی

نظارت علمی: دکتر رضا فرید حسینی

ویراسته حمیدرضا نویدی مهر (نگهبان)

چاپ اول / ۱۳۹۲

۲۰۰۰ نسخه / رقعی

چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

شابک جلد ۱: ۱۸۳۴ - ۰۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸

شابک دوره ۴: ۱۸۳۳ - ۰۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است.

به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار سجاده، خیابان میلاد، ص.پ. ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹ تلفن ۰۳-۷۶۲۵۰۰۱، نمابر ۷۶۵۲۰۰۶

دفتر تهران: ۸۸۹۶۰۶۲۰، ۸۸۹۶۲۳۰۱، نمابر ۸۸۹۶۵۹۸۲

آدرس اینترنتی: www.behnashr.com پست الکترونیک: publishing@behnashr.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۷	پیش گفتار
۱۱-۱۸	بخش اول: کلیات آلرژی
	سؤال ۱-۶: معرفی مهمترین اطلاعات اولیه در مورد آلرژی مانند:
	- بیماریهای آلرژیک چه نوع بیماریهایی هستند و چگونه ایجاد می شوند؟
	- چه چیزهایی سبب افزایش بیماریهای آلرژیک می شوند؟
	- بیماریهای آلرژیک چه موقع ایجاد می شوند و آیا در بزرگسالی از بین می روند؟
۱۹-۶۸	بخش دوم: آلرژی بینی
	سؤال ۷-۵۱: درباره تشخیص، علت و درمان آلرژی بینی و ارتباط آن:
	- چه چیزهایی در محیط پیرامون ما آلرژی بینی را تشدید می کنند؟
	- ایمونوتراپی یا واکسن درمانی چیست و چگونه عمل می کند؟
	- آیا آلرژی بینی در دوران حاملگی شدت می یابد و چگونه باید آن را درمان کرد؟
۶۹-۹۳	بخش سوم: آلرژی غذایی
	سؤال ۵۲-۷۵: معرفی مهمترین اطلاعات لازم درباره آلرژی غذایی مانند: نوع، علت، تشخیص و راههای پیشگیری از بروز آن:

بوده و بیشتر بیماران درصدد درمان آن هستند. اولین سری سؤالاها، دربارهٔ تشخیص آلرژی بینی است، از جمله مروری بر مواردی که باعث آلرژی می‌شوند و نیز تستهای تشخیصی که بیشترین دقت را دارند. سپس تحلیلی از درمانهای موجود، مطرح شده است، از داروهای خارج از نسخه گرفته تا درمانهای دیگر که تنها توسط متخصصان آلرژی صورت می‌گیرد.

این بخش به بحث دربارهٔ اختلالهایی که اغلب همراه با آلرژی بینی رخ می‌دهند، مانند سینوزیت و پولیپهای بینی، می‌پردازد، و هم این که چگونه آلرژی بینی را در شرایط خاص مثلاً در حاملگی و در کسانی که مشکل پرواز یا هواپیما دارند، می‌توان درمان کرد.

این کتاب اطلاعات مهمی را در مورد بیماریهای آلرژیک نگران کننده، آنهایی که باعث واکنشهای عمومی شدید و حتی تهدید کننده حیات می‌شوند، ارائه می‌دهد. این بیماریها شامل آلرژی به غذاها (بخش سوم) نیش حشرات (بخش چهارم) و داروها (بخش پنجم) است. در این بخشها، مهمترین جنبه‌های مربوط به آنافیلاکسی مورد بحث قرار می‌گیرد. در بخش ششم و نهای کتاب، بیماریهای آلرژیک پوستی از جمله درماتیت آتوپیک، درماتیت تماسی و کهیر، مرور می‌شوند.

خوانندگان این کتاب ممکن است متوجه شوند در مورد آسم که یکی از بیماریهای آلرژیک مهم و با شیوع فزاینده است، بحثی صورت نگرفته است. آسم در دو کتاب دیگر در سریهای ۱۰۰ سؤال و جواب، یکی در مورد آسم به طور کلی و دیگری در خصوص آسم کودکان، آورده شده‌اند.

امیدوارم اطلاعات ارائه شده در این کتاب، بیماران را در زمینه شناخت این که چه زمانی در مورد بیماری آلرژیک خود مراجعه پزشکی داشته باشند و نیز تستهای تشخیصی مورد نیاز و مؤثرترین درمانها، یاری نماید.

پیش‌گفتار

بیماریهای آلرژیک پیشینه‌ای به اندازهٔ تاریخ زندگی انسانها دارند. در سنگ نبشته‌های مصر باستان، در سال ۲۶۴۱ قبل از میلاد، آمده است که یکی از فراتنه مصر به سبب داشتن آلرژی نسبت به نیش زنبور، جان باخته است. شاید بتوان گفت این اولین سندی است که به بیماری آلرژی در آن اشاره شده است.

در سال ۸۵۰ تا ۶۳۰ میلادی، «محمد زکریای رازی»، پزشک، فیلسوف و شیمیدان برجستهٔ ایرانی، برای نخستین بار در اثری به نام «رساله شیه» بیماری «آلرژی بینی» را شرح داد. وی در ری زاده شد و پس از تحصیل و طبابت در بغداد به زادگاهش بازگشت و در همان جا درگذشت.

در سال ۱۱۰۰ میلادی «موسی بن میمون» پزشک یهودی، برای نخستین بار بیماری آسم را شرح و توضیح داد. وی در جنوب اسپانیا متولد شد و در مراکش و مصر به طبابت و تحقیق پرداخت و سرانجام در مصر وفات یافت.

«اسماعیل جوزجانی» یا گرگانی، پزشکی ایرانی بود که در گرگان متولد شد و در خوارزم در سال ۱۱۳۵ میلادی از دنیا رفت.

«ذخیرهٔ خوارزمشاهی» نخستین دایرة المعارف پزشکی بود که به فارسی تدوین شد. وی از اولین کسانی بود که در کتاب خود آلرژی غذایی را شرح داد.

در سال ۱۵۶۵ میلادی «لئونارد بوتالو»^۱، پزشک مشهور ایتالیایی، بیماری «آلرژی بینی» را با عنوان «تب رز» توصیف کرد.

«پیر بورل»^۲، شیمیدان و پزشک فرانسوی، در سال ۱۶۵۶ «تست پوستی پریک» را برای کسانی که به تخم مرغ آلرژی داشتند، انجام داد. وی را می توان بنیانگذار تستهای پوستی آلرژی نامید.

در سال ۱۸۱۹ «جان بابکوک»^۳، پزشک انگلیسی، آلرژی بینی را به عنوان یک بیماری که راه های هوایی فوقانی دستگاه تنفس را درگیر می کند، مطرح نمود.

«فون پیرکه»^۴، پزشک اتریشی، نخستین کسی بود که واژه «آلرژی» را وارد ادبیات پزشکی جهان نمود. تست پوستی برای تشخیص بیماری سل، از ابتکارهای برجسته علمی اوست. وی بین سالهای ۱۸۷۴ تا ۱۹۲۹ میلادی زیست و سرانجام در وین دیده از جهان فرو بست.

در سال ۱۹۱۱ «لئونارد نون»^۱ و «جان فریمن»^۲، دو پزشک انگلیسی، برای نخستین بار ایمونوتراپی را به عنوان یک روش درمان بیماریهای آلرژیک به جهانیان معرفی کردند. امروزه پس از گذشت صد سال، هنوز روش درمانی آنها معتبر شناخته می‌شود و تغییر چشمگیری نداشته است.

همزمان با لئونارد نون و جان فریمن، «هنری دال»^۳ پزشک و فیزیولوژیست مشهور انگلیسی پی برد که علت اصلی بروز علائم آلرژیک ماده‌ای شیمیایی به نام هیستامین است. به پاس خدمات ارزنده‌ای که به جهان علم ارائه داد، جایزه نوبل پزشکی در سال ۱۹۳۶ به وی اعطا گردید.

در سال ۱۹۳۷ «دانیل بوت»^۴، داروشناس بزرگ سوئیس - ایتالیایی، نخستین آنتی هیستامین را که «دیفن هیدرامین» نام داشت، سنتز نمود و آن را به دنیای پزشکی معرفی کرد. وی در سال ۱۹۵۷ به سبب خدمات ارزنده به جهان پزشکی، برنده جایزه نوبل شد.

در سال ۱۹۴۸ «فیلیپ هنج»^۵ و همکارش «ادوارد کندال»^۶ در آمریکا کورتیکو-

استروئیدها را کشف کردند و به اثر معجزه آسای آنها در درمان بیماریهای التهابی و آلرژیک پی بردند. به پاس قدردانی از خدمات برجسته‌شان، در سال ۱۹۵۷ جایزه نوبل به آنان اعطا گردید.

1. Leonard Noon
3. Henry Dale
5. Philip Hench

2. John Freeman
4. Daniel Bovet
6. Edward Kendal

در سال ۱۹۶۸ به طور همزمان «ایشیزاکا»^۱ دانشمند ژاپنی در آمریکا و «یوهانسون»^۲ در سوئد، برای نخستین بار IgE را کشف کردند و به نقش بنیادین آن در ایجاد بیماریهای آلرژیک پی بردند.

در همان سال، دانشمندان آلمانی کشف کردند که یکی از عوامل بروز آلرژی بینی، حشرهای به نام مایت (هیره) است.

در سال ۱۹۷۰ اسپریهای دهانی استروئیدی درمان آسم، برای نخستین بار به دنیا معرفی شد و در سال ۱۹۸۰ نسل جدید داروهای آنتی هیستامین که خوابآور نبودند، به نام «ترفنادین» به داروخانهها راه یافت. در سال ۱۹۹۰ گروه جدیدی از داروهای ضد آلرژی به نام «مونته لوکاست» که مسدودکننده گیرندههای لکوترین بودند، برای درمان آسم کشف تأیید گردید. تصاویر برخی از بزرگان و دانشمندان برجسته رشته آلرژی در متن کتاب گنجانیده شده است.

چنان که ملاحظه شد، در صد سال اخیر، علم آلرژی تغییرات شگرفی داشته است و البته هنوز راه درازی را پیش رو دارد. با توجه به تغییر سبک زندگی، تغییر الگوی مصرف غذایی و تغییر شرایط بهداشتی جهان، پیش بینی می شود تا سال ۲۰۲۰ حدود ۵۰٪ جمعیت جهان به آلرژی مبتلا شوند. از این رو، آشنایی با این دسته از بیماریها در بهبود وضعیت زندگی بسیار مؤثر است.

در کتاب حاضر به زبانی ساده و در عین حال علمی، به ۱۰۰ پرسش رایج درباره بیماریهای آلرژیک پاسخ داده شده است. سعی شده ترجمه کتاب به گونه ای باشد که علاوه بر دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی، پزشکان و متخصصان، افراد عادی نیز از مطالب آن بهره لازم را ببرند. این آنچه بود که توانسته ایم و به آنچه که خواسته ایم، تا چه باشد و چه در نظر آید! به امید آن که پیوسته گامی از خویش فراتر باشیم. در پایان، از کارکنان پرتلاش مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر که به چاپ و انتشار این اثر همت گماردند، سپاسگزاریم.

دکتر رضا فرید حسینی

استاد و مدیر گروه آلرژی و ایمونولوژی دانشگاه علوم پزشکی مشهد